

D ů v o d y:

Rekursní soud uznal koupací vanu za nevyhnutelně nutnou pro dlužníkovu rodinu, jež podle nepopřené jeho udání pozůstává ze čtyř členů (§ 251 čís. 1 ex. ř.). Dlužno mu přisvědčiti, neboť obecná dnešní míra životní činí i pro nejprostší domácnost domácí koupel nepostrádatelnou potřebou. K námitce, že jest možno se koupati v neckách a že se tak chudina také koupá, nelze přihlížeti, poněvadž se ve stížnosti ani ne tvrdí, že dlužník má necky způsobilé ke koupání, a dlužník to výslovně popřel. Vyloučení pendlových hodin z exekuce jest odůvodněno ustanovením § 251 čís. 1 ex. ř. a skutečností, že dlužník a jeho rodina jiných hodin nemají. Tak udal aspoň dlužník ve svém návrhu, a udání to dlužno pokládati za správné, poněvadž žádný ze stěžovatelů v prohlášení o návrhu to nepopřel (§ 56 ex. ř.). Že hodin jest pro domácnost dlužníkovu nutně třeba, uznávají i oba stěžovatelé, ale tvrdí, že pro ni dostačí i obyčejné laciné hodiny, třebas budíček. Dokud dlužník nemá jiných levných hodin a není prokázáno, že si je může opatřiti, nelze mu jediné v domácnosti skutečně užívané hodiny odebrati.

Čís. 7785.

Předpis § 57 j. n. platí i pro žaloby podle § 35 ex. ř. Převyšovala-li hodnota exekučně vymáhaného nároku 300 Kč, jest o žalobě podle § 35 ex. ř. jednati v řízení řádném bez ohledu na to, že exekuce byla napotom obmezena na peníz nepřevyšující 300 Kč, soud první stolice však rozhodl o původní žalobní prosbě.

(Rozh. ze dne 16. února 1928, R I 96/28.)

Procesní soud první stolice uznal k žalobě, že nárok vymáhaný exekucí zanikl a že se exekuce následkem toho zrušuje. Odvolací soud odvolání odmítl. D ů v o d y: Žalobce domáhal se uznání, že nárok žalovaného z rozsudku okresního soudu na Mělníce ze dne 12. července 1926, vymáhaný exekucí, zanikl, a důsledkem toho zrušení této exekuce; jde tu tedy zřejmě o žalobu podle § 35 ex. ř. Podle plenissimárního usnesení nejvyššího soudu ze dne 17. listopadu 1915, č. j. Pres. 386/15 (kniha judikátů čís. 242) při sporech, které se zahajují z podnětu exekučního vymáhání pohledávky, dlužno hodnotu předmětu sporu vyměřiti podle § 57 j. n., a jest tu rozhodnou výše vymáhané pohledávky, již jest čítati za použití § 54 druhý odstavec j. n., tudíž bez ohledu na výši útrat, a bez ohledu na odchylné ocenění předmětu sporu v řečené žalobě; jestliže pak takovýmto způsobem určená hodnota předmětu sporu nepřevyšuje peníz stanovený pro věci nepatrné, jest použití předpisů o řízení ve věcech nepatrných a nutno míti na tuto okolnost ohled v řízení opravném při zkoumání přípustnosti opravných prostředků. V tomto případě byla vedena exekuce původně pro 1623 Kč s přísl., avšak k návrhu vymáhajícího věřitele z 3. listopadu 1926, jímž

uznáno bylo zaplacení celé jistiny a části úroků, byla usnesením ze dne 4. listopadu 1926 exekuce omezena na zbytek úroků ve výši 185 Kč 90 h s útratami sporu a exekuce. Šlo tudíž v době podání žaloby, dne 4. listopadu 1926, o nárok nepatrný a mělo býti pro spor již v řízení před prvním soudem použito předpisů pro věci nepatrné. Důsledkem toho odvolání žalovaného, jímž se neuplatňuje zmatečnost, jest podle § 501 c. ř. s. nepřipustné, a bylo proto odmítnuto v zasedání neveřejném podle § 471 čis. 2 c. ř. s.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by vyřídil odvolání žalovaného po zákonu.

D ů v o d y:

Rekursu nelze upřítí oprávnění. Odvolací soud sice správně uvádí, že podle § 57 j. n. jest rozhodnou pro ocenění předmětu sporu při rozepřích, jež mají za předmět právo zástavní, výše pohledávky zajištěné zástavou, a pokud snad zástava má cenu menší, její hodnota, a že podle ustálené judikatury tento předpis platí nejen pro žaloby zástavní, nýbrž i pro žaloby domáhající se uznání, že zaniklo právo zástavní, tedy i exekuční právo zástavní. Předpis ten platí tudíž zejména i pro žaloby oposiční a poněvadž v tomto sporu jde právě o oposiční žalobu, jíž se domáhá dlužník uznání, že zanikl nárok exekucí vymáhaný a tím i právo vésti exekuci na zabavené svršky, rozhoduje i zde výše vymáhaného nároku, proti němuž směřují námitky žalobou vznesené, o tom, zda nutno spor provésti podle zásad řízení pravidelného, či podle předpisů platících podle § 448 a násl. c. ř. s. pro řízení ve věcech nepatrných, bez ohledu na to, jak žalobce ocenil předmět sporu. Žalobce v žalobě tvrdil a žalovaný výslovně přiznal, že vykonatelná pohledávka nynějšího žalovaného z rozsudku okresního soudu ze dne 12. července 1926 činí 1.623 Kč s přísl. a že k vydobytí této pohledávky byla vymáhajícímu věřiteli povolena exekuce. Podle žalobní prosby domáhal se žalobce výroku, že nárok žalovaného z onoho rozsudku (1.623 Kč s přísl.) zanikl. Jelikož podle toho výše exekučně vymáhaného nároku, proti němuž byly uplatňovány námitky podle § 35 ex. ř., převyšovala 300 Kč, právem soud procesní o žalobě zahájil řízení řádné podle předpisů civilního řádu soudního platných pro okresní soudy, bez ohledu na to, že žalobce nepřipustně v žalobě ocenil předmět sporu na 2.000 Kč. Na tom nic nemění, že vymáhající věřitel podáním ze dne 3. listopadu 1926 navrhl omezení exekuce o 1.707 Kč 60 h na úroky ve výši 185 Kč 90 h, jakož i na útraty sporu a útraty exekuční, a že usnesením exekučního soudu ze dne 4. listopadu 1926 (které ovšem bylo stranám vypraveno až po roce dne 9. listopadu 1927, t. j. po vynesení rozsudku v první stolici), byla exekuce omezena podle návrhu vymáhajícího věřitele. Tímto omezením exekuce, o němž ostatně v procesních spisech první stolice vůbec není zmínky, nenastaly podmínky, za nichž jest jednati, pokud se týče v jednání pokračovati podle předpisů o řízení ve věcech nepatrných. Předpis § 453 druhý odstavec c. ř. s. zde nepřichází v úvahu, neboť

předpokládá, že výše nebo cena předmětu sporu se snížila na hranici v § 448 uvedenou nebo pod tuto hranici následkem omezení žádosti žalobní, čehož zde nebylo, poněvadž soud první stolice rozhodl o původní žalobní prosbě, žalobcem nijak nezměněné ani neomezené. Z toho plyne, že odvolací soud neprávem odvolání žalovaného odmítl jako nepřipustné, maje za to, že směřuje proti rozsudku vydanému ve věci nepatrně.

Čís. 7786.

Sprostředkovatelská smlouva.

Zavázal-li se jednatel, že vyplatí sprostředkovateli procentuální odměnu z kupní ceny, zakoupí-li objekt, na který ho sprostředkovatel jakkoliv a kdykoliv upozorní, má sprostředkovatel nárok na odměnu pouze, uskutečnila-li se koupě z volné ruky, nikoliv v exekuční dražbě.

(Rozh. ze dne 16. února 1928, Rv I 1105/27.)

Žaloba sprostředkovatele proti zjednateli o zaplacení sprostředkovací provise byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Podle písemné smlouvy sprostředkovatelské zavázal se žalovaný, že vyplatí žalobci z kupní ceny odměnu 2%, zakoupí-li objekt, na který ho žalobce jakkoliv a kdykoliv upozorní. I kdyby nebylo skutkového zjištění, že žalovaný byl při jednání u žalobce výslovně na to upozorněn, že se vila, o kterou jde, nabízí ke koupi z volné ruky, plynulo by již z povahy věci, že strany měly při ujednání na mysli jen koupi z volné ruky, neboť jen při takové koupi může se uplatnit činnost sprostředkovatele a může kupující při stanovení kupní ceny přihlížeti k odměně, kterou mu bude platiti sprostředkovateli. Že žalobci má příslušet odměna i tehdy, když žalovaný koupí vilu v dražbě, muselo by býti zvlášť ujednáno. Takové ujednání ze smlouvy stran nevyplývá. Nezáleží na tom, že žalobce nemůže za to, že věřitelé majitelky vily nechtěli sleviti ze svých pohledávek a že následkem toho nemohlo dojít ke koupi z volné ruky. Předpokladem nároku sprostředkovatele na odměnu jest, že se smlouva příkazcem zamýšlená přičiněním sprostředkovatele stala skutkem. Tohoto předpokladu tu není.

Čís. 7787.

Soudy mohou ve sporu o oduznutí služebnosti cesty řešiti předurčující otázku, zda pozemek jest lesem neb půdou věnovanou lesní kultuře (cís. patent ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák.). K vůli rozřešení otázky, zda pozemek přestal býti půdou věnovanou lesní kultuře, netřeba doplňovati řízení výsledkem znaleců, bylo-li již před podáním ža-